

VADOVĖLIO "TECHNOLOGIJOS 11-12 KL." RANKRAŠČIO TURINIO RECENZIJĄ

1. BENDRA INFORMACIJA APIE VADOVĖLĮ / VADOVĖLIO KOMPLEKTĄ

Vidas Augustinavičius, Aurelija Buračienė, Daiva Krakauskienė, Donatas Kriukas, Juozas Lekarevičius, Marius Narvilas, Alvyda Pacevičiūtė, Birutė Sinkutė, Živilė Staškaukienė (sudarytoja Alvyda Pacevičiūtė). „Technologijos. Vadovėlis XI-XII klasei.“, Šviesa, Kaunas.

2. VADOVĖLIO / VADOVĖLIO KOMPLEKTO TURINIO VERTINIMAS

2.1. Vadovėlio medžiagos atitiktis Bendrosioms programoms:

Vadovėlis parengtas vadovaujantis Bendrosiomis technologijų dalyko programomis, skirtas vidurinės mokyklos XI-XII klasės (gimnazijos trečioji ir ketvirtoji klasė) technologijų mokymuisi pagal pasirinktą technologijų dalyko kryptį, modulį, tematiką. Vadovėlis apima visas Vidurinio ugdymo bendrųjų programų technologinio ugdymo kryptis ir modulius: tekstilės ir aprangos; taikomojo meno, amatų ir dizaino; turizmo ir mitybos; statybos ir medžio apdirbimo; verslo, vadybos, mažmeninės prekybos; mechanikos, mechaninio remonto.

2.2. Vadovėlio metodinė struktūra:

Vadovėlį sudaro 6 pagrindiniai skyriai atitinkantys technologines kryptis. Kiekvieną skyrių sudaro poskyriai, kurie atitinka atitinkamos technologinės krypties modulių pavadinimus. Poskyriai suskirstyti pagal temas, kurios atitinka tam tikros technologinės krypties modulių tematiką.

Vadovėlyje pateikta medžiaga sudaro galimybes ugdyti mokinių pasiekimus ir praktinius gebėjimus, apibrėžtus technologijų dalyko ugdymosių veiklos srityse, tinkamai pasirinkti ir sėkmingai atlikti praktinius ir teorinius projektinius darbus. Vadovėlyje pateiktos šešios technologinės kryptys, dvidešimt trys moduliai ir šešiasdešimt temų. Tokia technologinių kryptių, modulių, jų tematikos gausa labai išplečia mokinio pasirinkimo galimybes, o tinkama medžiagos pateikimo metodika padeda pasirinkti mokiniui tinkamiausią technologinę kryptį, modulį ir tematiką, kad įtvirtintų jau turimas technologines kompetencijas, jas pagilintų, o atliekamas projektinis darbas būtų malonus ir naudingas.

KOPUJA TIKRA
Biuro administratore
Ausma Vainalavičiūtė

2014-07-24

2.3. Vadovėlio medžiagos tekstinė ir vaizdinė kokybė:

Vadovėlio medžiaga pritaikyta Bendrosiose programose apibrėžtų ugdymosi tikslų siekimui ir technologinio raštingumo gebėjimų ugdymui. Šis vadovėlis paskatins mokinius ugdytis bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas, matyti jų praktinį pritaikomumą savo asmeniniame gyvenime ir svarbą mūsų visuomenės ateičiai.

Kiekvienas vadovėlio skyrius baigiamas projektiniais darbais, kurie skatina ir padeda mokiniams integruoti matematikos, fizikos, chemijos, biologijos, informacinių technologijų ir kitų mokomųjų dalykų žinias ir sociokultūrinį kontekstą, moko kritiškai nagrinėti ir praktiškai pritaikyti randamą informaciją, skatina mokinius domėtis pačiomis naujausiomis technologijomis, nagrinėti pagrindinius šių technologijų veikimo principus ir pritaikymo galimybes.

Tekstinė ir vaizdinė medžiaga kiekiu, sudėtingumu, proporcijomis ir struktūra pritaikyta įvairių mokymo(si) stilių ir tam tikro amžiaus mokiniams, kelia mokinių smalsumą, skatina norą pažinti ir mokytis. Visuose vadovėlio skyriuose yra atitinkamos ūkio šakos vystymosi tendencijos Lietuvoje ir užsienyje, tos ūkio šakos darbuotojų profesijų apžvalga, aktualūs mokomieji dalykai būsimai studijų kryptims, įranga, technika naudojama ūkio šakoje, pateiktos 2 techninės užduotys, orientuotos į technologinėje kryptyje pateiktus modulius, aptariamąs reikalingas darbo priemones, pateikiamos rekomendacijos kūrybingam mokinio pristatymui, įsivertinimui, pasirengimui technologijų egzaminui ar 2015m. planuojamam Brandos darbui ir k. t.

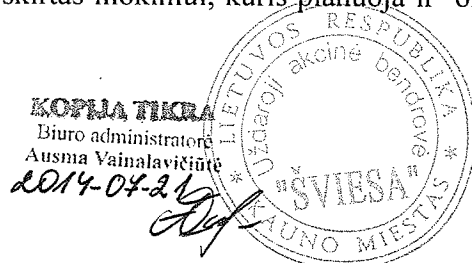
Vadovėlio tekstą papildančios iliustracijos vaizdžios ir aiškios. Atsižvelgiant į mokinių amžių ir patirtį, pateikiama nemažai įvairių lentelių, schemų, nuorodų į virtualios aplinkos šaltinius. Ypač vertingas tarpdalykinės integracijos aspektas. Vadovėlyje mokiniui rekomenduojama, kad planuojant pasirinkto projekto darbus projekto etapuose bus reikalinga technologijų mokytojo pagalba, patarimai, trumpai aprašant projektą ir jame pateikiant informacijos šaltinius, sąvokų žodynus, reikės lietuvių ar užsienio kalbų mokytojų, mokyklos bibliotekininko konsultacijų, rengiant projektinio darbo pristatymą galėtų tartis su informatikos, menų mokytojais ir t. t.

Technologijų vadovėlyje pateiktos užduotys skatina naują mokomąją medžiagą sieti su anksčiau įgytomis mokinių žiniomis ir gebėjimais, skatina mokinius pamokoje kritiškai mąstyti, spręsti problemas, diskutuoti, kūrybiškai dirbti, pateikti savo vertinimus ir požiūrį.

Vadovėlyje sudaromos galimybės individualizuoti ugdymąsi, vadovėlio medžiaga sudėtingumu ir apimtimi pritaikyta įvairių mokymo(si) stilių ir tam tikro amžiaus (11-12 klasių) mokiniams.

Vadovėlio kalba aiški, logiška, dalykiška, esminiai dalykai aiškinami trumpai, konkrečiai, vaizdžiai ir mokiniui suprantamai, kiekviename skyriuje pateikiamas sąvokų paaiškinimas. Vadovėlio struktūra (suskirstymas į skyrius ir atvartus), pateikiamos nuorodos (rodyklės, antraštės, svarbios medžiagos išskyrimas, literatūros sąrašai ir kt.), taisyklės, instrukcijos ir kita padeda mokiniams lengvai naudotis vadovėlio medžiaga ir mokytis.

Vadovėlio vidinė logika, medžiagos ir informacijos pateikimo forma mokiniams yra puikiai pažįstama ir dera su anksčiau išleistais ir mokyklose naudojamais technologijų vadovėliais 5-10 klasėms. Vadovėlis yra skirtas mokiniui, kuris planuoja ir organizuoja

praktinę veiklą, dirbdamas savarankiškai ir/ar padedamas mokytojo, naudodamas aktyviusius ugdymosi metodus, informacines ir komunikacines technologijas.

Reikšmingas vadovėlio privalumas yra didelis bendraautorių kolektyvas. Ypač vertinga, kad vadovėlį rašyti susibūrė mokslininkai, turintys konstruktyvų požiūrį į technologijų dalyką, ir technologijų mokytojai praktikai, daug metų dirbantys mokykloje, nuolat ieškantys ir patys kuriantys. Dėl šios priežasties vadovėlio turinys ir forma yra tikslingai parinkta ir logiškai pristatoma. Bendra visų vadovėlių skyrių forma suvienodinta, tai mokiniams paliegia pateiktos medžiagos naudojimą. Taip pat išlikęs kiekvieno vadovėlio autoriaus savitas stilius daro vadovėlį patrauklesnį, įdomesnį.

Technologijų vadovėlis skirtas vidurinių bendrojo lavinimo mokyklų mokiniams, tačiau pateiktos medžiagos apimtis ir temų gausa gali būti tinkamais pavyzdžiais ir profesinio rengimo ugdymo institucijose.

Naudodamiesi šiame vadovėlyje pateikta medžiaga ir rekomendacijomis, mokiniai sustiprins savo dalykines technologines kompetencijas, ugdysis bendrąsias kompetencijas:

- mokėjimą mokytis (išsiugdys atsakingumą, gebėjimą reguliuoti mokymosi procesą, kontroliuoti savo mokymąsi – pasinaudodami grįžtamojo ryšio informacija.)
- komunikavimo (išmoks laikytis svarbiausių komunikavimo susitarimų ir suprasti jų svarbą, naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis strategijomis, suprasti kitus),
- pažinimo (išsiugdys gebėjimą kritiškai mąstyti, gebėti spręsti problemas ir tyrinėti, apibendrinti ir padaryti pagrįstas išvadas)
- iniciatyvumo ir kūrybingumo (išsiugdys gebėjimą atsakingai rizikuoti, atkakliai, kūrybingai ir racionaliai įgyvendinti idėjas, paaiškinti kitiems savo sumanymus, jų inovatyvumą lyginant su jau esamais gaminiais ar paslaugomis)
- asmeninę (išsiugdys gebėjimą kelti tikslus, garbingai, sąžiningai, kryptingai ir atkakliai jų siekti, atsakingai, pozityviai ir konstruktyviai spręsti problemas)
- kultūrinę (išsiugdys gebėjimą suprasti šiuolaikinės kultūros raidos tendencijas)
- Bendrosios kompetencijos, kurios ugdomos ir ugdomos darbo procese, bus reikalingos kiekvieno žmogaus profesinėje karjeroje ir tolimesniame gyvenime.

2.4. Vadovėlio medžiagos tinkamumas vertybinėms nuostatomis ugdyti(s):

Vadovėlis atitinka pagrindines demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes, yra nešališkas lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų atžvilgiu. Technologijų vadovėlyje pateikta medžiaga skatina ugdyti pilietines ir tautines vertybes, skatina saugoti gyvybę, tausoti gamtos išteklius ir laikytis sveikos gyvensenos principų.

Vadovėlis formuoja mokslinį požiūrį į pasaulio pažinimą ir mokslo pasiekimų praktinį pritaikomumą, ugdo moralinę atsakomybę už žmogaus vykdomas veiklas, mokslinius eksperimentus, sudaro prielaidas Vidurinio ugdymo programos tikslams pasiekti – brandinti dvasines, intelektualines ir fizines asmens galias, ugdyti aktyvią, kūrybingą atsakingą asmenybę, įgijusią bendrųjų ir dalykinių kompetencijų, būtinų sėkmingai socialinei integracijai, profesinei veiklai ir mokymuisi visą

KOPJA TICRA
Biuro administratore
Ausma Vainalavičiūtė

2014-04-21

gyvenimą. Vadovėlyje pabrėžiama technologijų dalyko vieta ir reikšmė šiuolaikiniame visuomenės gyvenime.

3. IŠVADA

Autorių kolektyvo parengtas vadovėlis prisidės prie sėkmingo Vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo, padės geriau tenkinti kiekvieno mokinio mokymosi poreikius, užtikrinti dalykų programų pasirinkimo įvairovę, priartinant bendrojo ugdymo turinį prie gyvenimo aktualijų, ugdyti mokymuisi visą gyvenimą reikalingas dalykines ir bendrąsias kompetencijas – žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą, suartinant bendrąjį ugdymą ir profesinį mokymą, sudarys geresnes galimybes kiekvienam mokiniui rinktis tolesnę mokymosi, studijų ar veiklos kryptį, atitinkančią jo siekius.

Autorių grupės (Vidas Augustinavičius, Aurelija Buračienė, Daiva Krakauskienė, Donatas Kriukas, Juozas Lekarevičius, Marius Narvilas, Alvyda Pacevičiūtė, Birutė Sinkutė, Živilė Staškauskienė. Sudarytoja Alvyda Pacevičiūtė) vadovėlis „**Technologijos. Vadovėlis XI-XII klasei.**“ (Šviesa, Kaunas) atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių turinio vertinimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodytus reikalavimus.

Recenzento vardas ir pavardė:

Nijolė Jucienė

Data: 2014-05-20

